

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Περιβάλλοντος		
ΤΜΗΜΑ	Περιβάλλοντος		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΠ-8001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	H
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	2	2	
Εργαστηριακές Ασκήσεις	3	2	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποθάρου, ειδικού υποθάρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση Γενικών Γνώσεων, Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα A

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα B
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εστιάζει στο αντικείμενο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ). Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή των σπουδαστών στο εθνικό νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας έργων και δραστηριοτήτων.

Παρουσιάζονται τα κριτήρια για το πότε και γιατί απαιτείται η εκπόνηση Μελετών

Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γίνεται εκτενής αναφορά στις βασικές ομάδες στις οποίες κατατάσσονται τα έργα και οι δραστηριότητες. Περιγράφονται αναλυτικά τα διάφορα στάδια που περιλαμβάνει η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, καθώς και οι ελεγκτικοί μηχανισμοί για την έγκριση ή μη των ΜΠΕ. Η μεθοδολογία και το τυπικό περιεχόμενο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ανά Ομάδα και Κατηγορία έργου αποτελεί επίσης στόχο του μαθήματος όπως και η εξοικείωση με το είδος των συνοδευτικών εγγράφων που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση, για την αξιολόγηση των ΜΠΕ. Έμφαση δίνεται στην ανάλυση περιεχομένου σε περιπτώσεις ΜΠΕ για διάφορα έργα και δραστηριότητες που απαντώνται στον Ελληνικό χώρο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την αναγκαιότητα έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την πραγματοποίηση νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων έργων και δραστηριοτήτων
- κάνει χρήση του νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης για την εγκατάσταση και λειτουργία έργων και δραστηριοτήτων σε περιοχές ενδιαφέροντος με διαφορετικά χαρακτηριστικά (π.χ. ύπαρξη καθεστώτος προστασίας)
- περιγράφει επαρκώς τα προβλεπόμενα-απαραίτητα γενικά χαρακτηριστικά ενός υπό εξέταση έργου ή δραστηριότητας και να αναγνωρίζει τις πιθανές θετικές επιδράσεις σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, καθώς και να παρουσιάζει τις περιβαλλοντικές παραμέτρους (βιοτικών και αβιοτικών) της περιοχής στην οποία προτείνεται να γίνει η χωροθέτηση του έργου ή η ανάπτυξη μιας δραστηριότητας
- προτείνει και να χρησιμοποιεί εργαλεία για την παρακολούθηση των επιπτώσεων έργων ή δραστηριοτήτων σε μία περιοχή και να συντάσσει προτάσεις για την αντιμετώπιση τους
- αντιλαμβάνεται την έννοια της συνέργειας των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από έργα και δραστηριότητες που εντοπίζονται σε μία περιοχή και να εκτιμά τη σημασία της στην τελική αποτίμηση των επιπτώσεων ενός έργου στο περιβάλλον
- κατανοεί την αναγκαιότητα ύπαρξης εναλλακτικών προτάσεων στη χωροθέτηση αλλά και στον τρόπο λειτουργίας έργων και δραστηριοτήτων για την επιλογή ορθών περιβαλλοντικά λύσεων
- κατανοεί την ανάγκη της κοινωνικής διαβούλευσης για έργα και δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγγελματικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>

➤ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 ➤ Προσαρμογές σε νέες καταστάσεις
 ➤ Λήψη αποφάσεων
 ➤ Ομαδική εργασία
 ➤ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 ➤ Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 ➤ Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό μέρος

1. Εισαγωγή στο νέο νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την αδειοδότηση εγκατάστασης και λειτουργίας έργων και δραστηριοτήτων
2. Βασικές ομάδες στις οποίες κατατάσσονται τα έργα και οι δραστηριότητες
3. Τα στάδια που περιλαμβάνει η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν
4. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί για την έγκριση ή μη των ΜΠΕ
5. Μεθοδολογία και τυπικό περιεχόμενο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ανά Ομάδα και κατηγορία έργου
6. Η έννοια της συνέργειας των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από έργα και δραστηριότητες που εντοπίζονται σε μία περιοχή και η σημασία της στην τελική αποτίμηση των επιπτώσεων ενός έργου στο περιβάλλον
7. Χρήση εργαλείων (π.χ. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, χάρτες, συσκευές GPS, βάσεις

δεδομένων π.χ. NATURA Viewer <http://natura2000.eea.europa.eu/> και geodata <http://geodata.gov.gr/geodata/>) στη σύνταξη ΜΠΕ

8. Το είδος των συνοδευτικών εγγράφων που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση, για την αξιολόγηση των ΜΠΕ

9. Ανάλυση περιεχομένου σε περιπτώσεις ΜΠΕ για διάφορα έργα και δραστηριότητες που απαντώνται στον Ελληνικό χώρο

10. Τρόποι ενημέρωσης των πολιτών για το περιεχόμενο ΜΠΕ και προσφυγής στα αρμόδια όργανα για την ακύρωση αδειοδότησης επιζήμιων για το περιβάλλον έργων και δραστηριοτήτων

11. Εκπόνηση και παρουσίαση μίας ΜΠΕ ανά ομάδα δύο (2) φοιτητών

Εργαστηριακές Ασκήσεις

ΑΣΚΗΣΗ 1: Ομάδες και κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων

ΑΣΚΗΣΗ 2: Παρουσίαση τυπικής δομής ΜΠΕ

ΑΣΚΗΣΗ 3: Ανάθεση ομαδικών εργασιών

ΑΣΚΗΣΗ 4: Τύποι Οικοτόπων κατά CORINE

ΑΣΚΗΣΗ 5: Η χρήση του Δικτύου NATURA 2000 στην αποτίμηση του βιοτικού περιβάλλοντος σε μία περιοχή ενδιαφέροντος

ΑΣΚΗΣΗ 6: Δημιουργία χαρτών ΜΠΕ και αξιολόγηση πληρότητας χαρτών με διαφορετικά τοπογραφικά υπόβαθρα

ΑΣΚΗΣΗ 7: Προδιαγραφές καταγραφής των πιθανών επιπτώσεων από ένα έργο ή μία δραστηριότητα και των αντίστοιχων προτεινόμενων μέτρων αντιμετώπισης τους

ΑΣΚΗΣΗ 8: Αξιολόγηση πληρότητας περιεχομένου παλαιότερων ΜΠΕ

ΑΣΚΗΣΗ 9: Παρουσίαση προόδου από τις εργαστηριακές ομάδες

ΑΣΚΗΣΗ 10: Χρήση αβιοτικών παραμέτρων και κοινωνικοοικονομικών στοιχείων σε μία ΜΠΕ

ΑΣΚΗΣΗ 11: Χρήση φορητών συσκευών GPS για την χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων στο πεδίο

ΑΣΚΗΣΗ 12: Βασικές αρχές ασφάλειας της ομάδας πεδίου για την εκτίμηση των επιπτώσεων ενός έργου ή μίας δραστηριότητας στο πεδίο

ΑΣΚΗΣΗ 13: Παρουσίαση εργασιών και προφορική εξέταση επί του περιεχομένου τους

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, στο εργαστήριο και στο πεδίο	
Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Εφαρμογές μέσων προβολής (data projector), χρήση οπτικοακουστικού υλικού για περιπτώσεις Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ιστοσελίδες, υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της χρήσης διαδικτυακών βάσεων δεδομένων όπως NATURA Viewer http://natura2000.eea.europa.eu/ και geodata http://geodata.gov.gr/geodata/	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Ασκηση, Ασκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Ασκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Διαλέξεις	45
	Εκπόνηση και Παρουσίαση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ανά ομάδα 2 φοιτητών	35
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	10

<p>για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Άσκηση πεδίου</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p> <p><i>(περίπου 25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</i></p>	<p>10</p> <p>100</p>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η γραπτή τελική εξέταση στη Θεωρία περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις ανάπτυξης - Ερωτήσεις κριτικής προσέγγισης - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής <p>Η εξέταση στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αξιολόγηση ομαδικής εργασίας (2 φοιτητών) τόσο σε επίπεδο σύνταξης όσο και σε επίπεδο παρουσίασης με τη χρήση data projector - Προφορικές εξετάσεις που περιλαμβάνουν ερωτήσεις επί του τεχνικού αντικειμένου αλλά και κριτικής προσέγγισης σε σχέση με τις ομαδικές εργασίες που παρουσιάζονται. 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- ✓ Περιβάλλον Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων - Γ. Βαβίζος & Α. Μερτζάνης, Εκδόσεις Παπασωτηρίου
- ✓ Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – Δ. Βαγιωνά, Εκδόσεις ΔΙΣΙΓΜΑ ΙΚΕ
- ✓ Νομοθεσία για την Προστασία του Περιβάλλοντος Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – Α. Κούγκολος, Μ. Σαμολαδά Μαρία, Εκδόσεις Τζιόλα
- ✓ Αειφορική Διαχείριση, Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις Έργων - Κ. Βατάλης, Εκδόσεις Enviterra
- ✓ Περιβαλλοντικές Μελέτες: Οδηγοί Δράσης/Βοήθημα για Νέους – Γ. Βαβίζος & Κ. Ζαννάκη, Γραφικές Τέχνες Π. Γκόνη
- ✓ Συνοπτικός Οδηγός: Επιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων στα πουλιά και τους βιοτόπους τους. Διαχείριση βιοτόπων της ορνιθοπανίδας - Δ. Χατζηλάκου, Μυρίκη Γραφικές Τέχνες
- ✓ Εκτίμηση των Επιπτώσεων στην Ορνιθοπανίδα από τη Δημιουργία και Λειτουργία Αιολικών Πάρκων – Α. Δημαλέξης, S.V. Mullin, Σ. Ξηρουχάκης, Κ. Γρίβας, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- ✓ Ecotoxicology and Environmental Safety
<http://www.sciencedirect.com/science/journal/01476513>
- ✓ Ecosystems <http://link.springer.com/journal/10021>
- ✓ Environmental Impact Assessment Review
<https://www.journals.elsevier.com/environmental-impact-assessment-review>
- ✓ Journal of Environmental Assessment Policy and Management
<https://www.worldscientific.com/worldscinet/jeapm>
- ✓ Environment, Development and Sustainability
<https://www.springer.com/environment/sustainable+development/journal/10668>
- ✓ Environmental Science & Engineering
<https://www.springer.com/earth+sciences+and+geography/engineering+geology/journal/40710>